

“Samen draaien we (eigen)wijzer”

10

Sinds enkele jaren waait er een frisse wind door het GGZ landschap, m.n. de herstelvisie. Deze visie benadrukt dat de cliënt leert omgaan met (langdurige) psychische aandoeningen én tegelijkertijd participeert aan het gewone leven. Binnen deze visie staan begrippen als Herstel, Empowerment en Ervaringsdeskundigheid centraal. Wilma Boevink, een Nederlandse ervaringsdeskundige, heeft De Vliering geprikkeld om een meer herstelgerichte organisatie te worden. Beschut wonen De Vliering heeft tijd, ruimte en centen vrijgemaakt om de herstel-werkgroep en de opleiding herstelondersteunende zorg te implementeren in het zorgaanbod.

VOORSTELLING VAN HET PROJECT

1. Ontstaan

In 2006 heeft een delegatie van beschut wonen De Vliering het Internationale Revalidatiecongres in Utrecht bijgewoond. Wilma Boevink, een Nederlandse ervaringsdeskundige en wetenschappelijk medewerker verbonden aan het Trimbosinstituut, heeft ons tijdens het congres geïnspireerd. Met veel gedrevenheid lichtte ze de herstelvisie toe. Deze visie is er op gericht dat psychisch kwetsbare mensen, eigen krachten herontdekken en inzetten. Het is volgens haar de hoogste tijd dat cliënten hun stem laten horen, zodat de hulpverlening zich herstelgericht opstelt en (nog meer) vraaggestuurd werkt. Tijdens de 25-jarige jubileumviering van De Vliering was Wilma Boevink gastspreker. Vanaf dat moment is De Vliering een nieuwe (herstelgerichte) koers uitgevaren. Sinds 2 jaar wordt er een herstel-werkgroep georganiseerd onder leiding van 2 Nederlandse ervaringsdeskundigen van het HEE-team (www.hee-team.nl), m.n. Madeleine Prinsen en Myriam Houbers.

2. Doel

Tijdens de maandelijkse bijeenkomst van de herstelwerkgroep staan een 10-tal cliënten stil bij begrippen zoals: herstel, empowerment en ervaringsdeskundigheid. Met de nodige zorg en omkadering worden cliënten gestimuleerd om een persoonlijk herstel/levensverhaal te schrijven. Er worden o.l.v. een ervaringsdeskundige ervaringen over de GGZ gedeeld. Daaruit wordt geleerd wat het betekent om een bepaalde diagnose te hebben, hoe het voelt om onder dwang tot een opname te worden verplicht, wat de impact van medicatie is, ... Er worden ook ideeën uitgewisseld over waar je de kracht kan vinden om je stem te laten horen in een hulpverleningsproces, op welke manier je de regie kan herwinnen over je eigen leven, ... Dit met het doel om (opnieuw) een volwaardig burger te worden in de maatschappij.

3. Visie

Tot voor kort was De Vliering vrijwel het enige project in Vlaanderen met een nauwe samenwerking tussen GGZ-ervaringsdeskundigen in het kader van HOZ. Ondertussen hebben de collega's van het team beschut wonen De Link contacten gelegd met de ervaringswerkers van het HEE-team Nederland. Naar alle waarschijnlijkheid wordt er daar een gelijkaardige samenwerking opgezet.

Bijgevolg is de werktitel van de Reintegration Award 2012 absoluut van toepassing voor beschut wonen De Vliering... Samen sterk! Stilaan is er een toenemende belangstelling voor het herstelconcept. Daardoor zijn steeds meer hulpverleners bereid om in overleg met de cliënt, hun familie en het beleid, door de herstelbril te kijken en herstelgericht te denken en werken.

Omdat we samen sterker staan, beroept De Vliering zich ook op de kennis en ervaring van de Nederlandse collega's. Door de krachten te bundelen ontstaat er een mooie, maar vooral werkbare dynamiek om (psychische) stabiliteit en veranderingen op gang te brengen.

ORGANISATIE

Het project richt zich tot personen vanaf 18 jaar met ernstige psychiatrische aandoeningen. Er is geen beperking wat betreft de maximum leeftijd. Er zijn geen exclusiecriteria inzake psychopathologie. Tot op heden worden er een 10-tal personen bereikt via de herstelwerkgroep. De film 'Gekkenwerk' van het HEE-team werd aan alle geïnteresseerde cliënten (60) en medewerkers (20) vertoond.

Tijdens bewonersraden van beschut wonen zijn de 7 kernbegrippen van de HOZ uitgebreid besproken en becommentarieerd door de cliënten. De verslaggeving van deze bewonersraden bereikt alle bewoners van de organisatie. Daardoor wordt het herstelconcept en de effecten van de herstelwerkgroep opgevolgd door alle Vlieringbewoners.

De organisatie van de herstelwerkgroepen gebeurt door de algemeen coördinator van De Vliering, m.n. Jo Verstraeten. Hij zorgt, in overleg met verschillende partners, voor de financiële ondersteuning van de herstelwerkgroep. De vzw voorziet tevens een vergaderlokaal en logistieke ondersteuning zoals kopies, verdeling van verslaggeving, postzegels.

In overleg met de ervaringsdeskundige begeleiders nemen cliënten ook een deel van de organisatie op zich. Een aantal cliënten geeft spreekbeurten voor andere organisaties, studenten en cliënten.

REÏNTEGRATIE

Beschut wonen wil met de inbedding van de herstelwerkgroep een empowerment stimulerende context creëren. Binnen die context worden cliënten aangemoedigd om de regie over hun leven in handen te nemen.

De herstelwerkgroep tracht cliënten opnieuw voeling te geven met hun eigen noden, wensen, dromen en verlangens. Daarbij leren cliënten dat het herstelproces zeer individueel is en gepaard gaat met (her)vallen en weer opstaan. Het wordt alleszins duidelijker dat de cliënt actieve stappen kan ondernemen naar een meer volwaardig burgerschap.

EVALUATIE

Tot op heden hebben er reeds 15 cliënten deelgenomen aan de herstelwerkgroep. De cliënten ervaren het traject als helend en herstelbevorderend. Er kunnen, omwille van groepsdynamische redenen, slechts 8 personen deelnemen aan de herstelwerkgroep. We merken echter dat er meerdere cliënten wensen te participeren. Daardoor hebben we al een aantal wachtenden die staan te popelen om binnen deze structuur hun herstel aan te pakken.

De inbedding van het project draagt er toe bij dat er bij hulpverleners en beleidsmakers een draagvlak ontstaat om meer herstelgericht te werken. Dit is een noodzakelijke voorwaarde voor het welslagen van het project. Blijvende communicatie en scholing rond de herstelvisie zijn noodzakelijk. Met de organisatie van de herstelwerkgroep is er een nieuw pad bewandeld dat blijvende aandacht verdient. Duurzaamheid in kwaliteit en in tijd blijven belangrijk.

TOEKOMST

In de eerste plaats is het noodzakelijk dat er een blijvende financiering is voor het organiseren van de herstelwerkgroep. Wanneer cliënten door ervaringswerkers worden uitgenodigd om de dingen aan te pakken, lijkt dit een sterkere impact te hebben dan wanneer begeleiding dit doet. Dit brengt De Vliering meteen bij een tweede belangrijke toekomstopdracht/droom... het aanwerven van een ervaringsdeskundige die deel uitmaakt van het team. Er is de mogelijkheid dat huidige deelnemers aan de herstelwerkgroep kunnen doorstromen naar een opleiding tot ervaringsdeskundige (HEE-team, Nederland). Op dit moment is er één Vlaming die deze opleiding volgt. Deze persoon woont de herstelwerkgroep in De Vliering bij.

Indien deze persoon de opleiding vervolledigt en ervaring opbouwt, is er de voorzichtige wens dat zij de herstelwerkgroep in de toekomst overneemt. Hierdoor krijgt ze een voorbeeldfunctie voor onze cliënten.

De Vliering is sinds 2 jaar actief bezig met kwaliteitsmeting. Tot op heden blijft het echter zoeken naar een meetinstrument op maat. Voor een aantal kwantitatieve gegevens staat dit meer op punt. Maar voor meer kwalitatieve gegevens, zoals bijvoorbeeld de mate van empowerment, reïntegratie, herstel, ... blijft het zoeken naar goede meetinstrumenten. Een eerste aanzet werd gegeven door te werken met de Nederlandse Empowerment Vragenlijst (NEL).

Dit is momenteel nog in een proeffase. Alleszins is duidelijk dat we de kwaliteit van onze organisatie ook willen afmeten aan de mate waarin onze cliënten zich gesteund voelen in hun herstelproces. Het zoeken en vinden van een adequaat meetinstrument is een belangrijke uitdaging voor de toekomst.

CONTACT

De Vliering vzw

Beschut Wonen

Heuvelstraat 170, 2530 Boechout

Contactpersoon: Yves Kempeneers, coördinator Beschut Wonen

03/454.23.07

yves.kempeneers@fracarita.org

www.devliering.be